PROLETAREN.

Anarkistisk Organ for Skandinavien.

Udgaar hver 14de Dag.

Bladet kan bestilles paa alle Postkontorer.

Koster 35 Øre Kvartalet, 5 Øre pr. Nr.

Redaktionen:
Saxogade 23, 1. o. G.
København, V.
Aabent hver Aften fra 7—8.

Ekspeditionskontor
Møntergade 27, 3. S. Sideb.
København.
Aabent hver Aften fra 6-9 og
Søndag Form. fra 10—12.

Nr. 11. | Søndag den 21. Juni 1896. | 1. Aarg.

Anarkistisk Moral.

Det er stadig denne fordømte Forestilling om Straf og Tugtelse, der kommer paatværs af Fornuften; det er bestandig denne meningsløse Arv fra Religionsundervisningen, som lærer, at en Handling er god, naar den kommer fra en overnaturlig Indgydelse, og ligegyldig, naar der ikke findes nogen overnaturlig Oprindelse til den. Det er ingen og stadig hos selve dem, som ler allermest af det, at Forestillingen om Engelen paa den højre og Djævelen paa den venstre Skulder viser sig.

„Jag Djævelen og Engelen bort, og jeg skal ikke mere kunne sige jer, om en Handling er god eller ond; thi jeg kender ikke anden Grund til at dømme den efter“.

Det er stadigvæk Præsten med hans Djævel og Engel, som hele den materialistiske Fernis ikke formaar at skjule; og hvad der er værre, Dommeren med sin Uddeling af Prygl til nogle og sine Belønninger og Hædersbevisninger til andre er stadig med i Spillet, og selve Anarkiets Principer slaar ikke til til at udrydde Forestillingen om Straf og Løn.

Vi vil nu hverken vide af Præsten eller Dommeren. Vi siger blot, at Stinkurten stinker, at Slangen bider en, at Løgneren bedrager. Planten, Krybdyret, Mennesket følger alle en Trang i deres Natur. Godt! saa følger jeg ogsaa en Trang i min Natur ved at hade Planten, som stinker, Dyret, som dræber ved sin Gift, og Mennesket, som er endnu mere giftig end Krybdyret, og derefter handler jeg uden derfor at vende mig enten til Djævelen, som jeg for Resten ikke kender, eller til Dommeren, som jeg hader endnu mere end Slangen. Jeg, og alle de, der deler mine Antipatier, adlyder ogsaa en Trang i vor Natur, og vi skal nu se, hvem der har Retten og derfor ogsaa Magten paa sin Side.

Det skal vi nu se paa, og vi vil saa ogsaa faa at se, at om den hellige Avgustinus og hans Fæller ikke havde noget andet Grundlag at skælne mellem det gode og det onde paa, saa har den levende Verden et meget mere virkningsfuldt. Den levende Verden, lige fra Insektet til Mennesket, véd meget vel, hvad der er godt, og hvad der er ondt, uden derfor at raadspørge enten Bibelen eller Filosofien. Og hvis dette er Tilfældet, ligger det igen i en Trang i deres Natur, nemlig den, der gaar ud paa Bevarelsen af deres Slægt, og derfor paa at skaffe hvert Individ saa megen Lykke som muligt.

IV.

For at adskille mellem det gode og det onde tog de jødiske, buddhistiske, kristne og muhamedanske Teologer deres Tilflugt til en guddommelig Inspiration De saa, at Mennesket, det vilde som det civiliserede, det udannede og det dannede, det ryggesløse som det gode og hæderlige, altid véd, om det handler godt eller ondt, og især véd, naar det handler ondt; men da de ikke kunde finde nogen Forklaring paa denne almene Kendsgærning, saa de en guddommelig Inspiration deri. De metafysiske Filosofer har paa deres Tid fortalt os om Samvittighed, hemmelig Befaling, hvad der for Resten kun var at give Tingen et andet Navn.

Men hverken Teologerne eller Filosoferne har forstaaet at gøre opmærksom paa den saa simple og slaaende Kendsgærning, at de Dyr, som lever i Samfundet, ogsaa forstaar at skælne mellem godt og ondt aldeles som Mennesket; eller hvad der er endnu vigtigere, at deres Opfattelse af, hvad der er godt og ondt, er aldeles af samme Art som Menneskets. Hos de bedst udviklede Repræsentanter for hver enkelt Klasse — Fiskene, Insekterne, Fuglene, Pattedyrene — falder de endogsaa fuldstændig sammen.

Det 18. Aarhundredes Tænkere havde ganske vist gjort opmærksom herpaa, men det var bleven glemt, og det bliver nu vor Sag igen at fremhæve hele den store Betydning, denne Kendsgærning har.

Myrernes uforlignelige Iagttager, Forel, har bevist ved en Masse Iagttagelser og Kendsgærninger, at naar an Myre som har fyldt sig rigtigt godt med Honning, møder andre Myrer med tomme Maver, beder disse sidste den straks om noget at spise. Og hos disse smaa Insekter er det den mætte Myres Pligt at opgylpe Honningen, for at dens sultne Kammerater kan mætte sig med den.

Spørg Myrerne, om det vilde være en god Handling at afslaa andre Myrer af samme Tue noget at spise, naar man selv havde faaet sin Part, og man vilde faa til Svar, ved Hjælp af umiskendelige Handlinger, at det vilde være meget ondt.

En saadan egenkærlig Myre vilde blive behandlet værre end en fjendtlig Myre af en anden Art; og hvis det hændte mens to Arter kæmpede sammen, vilde man forlade Kampen for at kaste sig over en saadan Egoist. Denne Kendsgærning er bevist ved Eksperimenter, som ikke lader nogen Tvivl blive tilbage.

Eller spørg Spurvene, som lever i ens Have, om det er rigtigt ikke at give hele det lille Samfund Varsel, naar man har kastet nogle Brødkrummer ud til dem, saa at alle kan deltage i Maaltidet?

Spørg dem, om den har baaret sig rigtigt ad, som stjæler en Kammerats Straa ud af Reden, fordi den ikke selv gider samle dem sammen, og Spurvene vil svare, at det er meget slet handlet, ved at kaste sig alle som én over Tyven og forfølge den med Hakken og Skrig.

Spørg Murmeldyret, om det er rigtigt at nægte andre Murmeldyr af samme Art Adgang til sit underjordiske Oplag, og det vil svare, at det er meget slet, ved paa alle Maader at ærgre og drille Gnieren.

Spørg endelig Naturbarnet, f. Eks. Tsjukeren, om det er rigtigt at tage Føden i et af Stammens fraværende Med-

lemmers Telt, og han vil svare, at hvis en saadan Mand selv var i Stand til at skaffe sig Føden, var det meget ilde handlet, men hvis han var træt eller led Nød, maatte han tage sin Føde, hvor han fandt den, men at han i saa Tilfælde vilde have gjort vel i at lægge sin Hat eller sin Kniv eller blot en Stump Seglgarn med en Knude paa til Tegn for den fraværende Jæger paa, at han havde haft Besøg af en Ven og ikke af en Røver; thi saadanne Forholdsregler vilde berolige Jægeren, saa at han ikke behøvede at tænke paa at der fandtes en Røver i Nærheden, som han maatte tage sig vel i Agt for.

Den Slags Kendsgærninger kunde anføres i Tusindvis, og hele Bøger kunde der skrives for at vise, i hvor høj Grad Forestillingerne om godt og ondt er ens hos Mennesket og Dyrene.

Myren, Fuglen, Murmeldyret og den vilde Tsjuker har hverken læst Kant, Kirkefædrene eller blot Moses, og dog har de alle samme Forestilling om godt og ondt. Og hvis man overtænker, hvad der ligger paa Bunden af denne Forestilling, ser vi, at det der hos Myrerne, Murmeldyrerne og de kristne eller ateisteske Moralister anses for *godt* er det, som er gavnligst til Slægtens Bevarelse, mens hvad der anses for *ondt* er, hvad der skadeligt for den; ikke for Individet, som Bentham og Mill sagde, men gånske simpelt hele Slægten.

Forestillingen om godt og ondt har intet at gøre med Religion og den hemmelighedsfulde Samvittighed; den er en naturlig Trang hos Dyreracerne. Naar Religionsstifterne, Filosoferne og Moralisterne taler til os om guddommelige og metafysiske Væsensbegreber, terper de kun løs paa, hvad enhver Myre, og enhver Spurv udfører i deres smaa Samfund: er det nyttigt for Samfundet, saa er det godt; er det skadeligt, saa er det ondt.

(Fortsættes.)

Kropotkin: „Erobringen af Brødet".

Luksustrangen.

IV.

Forøvrigt er Systemet Statshjælp et saa daarligt, at Videnskaben fra tidlig Tid søgte at frigøre sig for det. Netop af denne Grund vrimler det ogsaa i Europa og Amerika af Tusinder af videnskabelige Selskaber, organiserede og understøttede af Frivillige. Nogle af dem har undergaaet en saa vældig Udvikling, at alle Aktieselskabernes Pengemidler og alle Bankiers Rigdomme ikke var nok til at købe deres Skatte.

Ingen Institution er saa rig som „Londons Zoologiske Selskab", som bestaar ved frivillige Bidrag. Det køber ikke de Dyr, som i Tusindvis befolke dets Have, men de bliver sendt til Haven fra andre Selskaber og fra videnskabelige Samlere hele Verden over: en Dag er det en Elefant, der skænkes af den Zoologiske Have i Bombay, en anden Dag en Flodhest sendt af ægyptiske Naturforskere, og alle disse storartede Gaver fornyes daglig uden Ophør fra alle fire Verdenshjørner: Fugle, Krybdyr, Insektsamlinger o. s. v. Disse Sendinger indeholde hyppigt Dyr, som man ikke vilde kunne købe for al Verdens Guld f. Eks. et Dyr, som under Livsfare er gjort til Bytte af en Rejsende, som nu har faaet det kær som et Barn, og som overgiver det til Londoner-Selskabet, fordi han er sikker paa, at der dér vil blive sørget godt for det. Den Entré, der betales af de Besøgende — og de er utallige — er tilstrækkelig til at underholde dette umaadelige Menageri.

Den eneste Fejl ved den Zoologiske Have i London som ved andre Selskaber af samme Slags, er den, at Omkostningerne ved Dyrenes Underhold ikke kommer af frivilligt Arbejde, at Dyrepasserne og det talrige Personale i dette umaadelige Etablissement ikke anerkendes som Medlemmer af Selskabet, endda der for mange ikke gives noget andet Motiv til at blive Medlem end Ønsket om at kunne lade trykke Begyndelsesbogstaverne M. Z. S. (Medlem af det zoologiske Selskab) paa sine Kort. Hvad der kort sagt mangler, det er Broderlighedens og Solidaritetens Aand.

* * *

Hvad der gælder for de lærde, gælder i Almindelighed ogsaa for Opfinderne. Hvem er uvidende om, med hvor store Ofre og Lidelser næsten alle Opfindelser i Verden har set Lyset.

Søvnløse Nætter, Familier uden Brød, Mangel paa Værktøj og Materiale til de første Forsøg, det er næste alle deres Historier, som har beriget Industrien med det, som er Civilisationens Stolthed — dens eneste berettigede Stolthed.

Men hvad skal der gøres for at bortskaffe disse Betingelser, som enhver anser uudholdelige? Man har forøvrigt det med „Patentet", og man kender dets Resultater. Den udhungrede Opfinder sælger det for nogle Mark, og den, som vover en Smule Kapital derpaa, fylder sine Lommer med det enorme Udbytte af Patentet. Desuden isolerer Diplomet Opfinderen. Han er tvungen til at holde sine Forskninger hemmelige, hvad hyppigt falder sammen med Opfindelsernes for tidlige eller for sene Fremkomst. — Den simpleste Forbedring, som stammer fra en Hjærne, der kun i ringeste Grad har absorberet Grundtanken, er undertiden tilstrækkelig til at befrugte Opfindelsen eller overhovedet først at gøre den nyttig. Ligesom enhver Avtoritet hæmmer Patentet Industriens Fremskridt.

Teoretisk en skrigende Uretfærdighed — Tankerne kan der ikke tages Patent paa — er Patentet i praktisk Henseende en af de store Hindringer for Opfindelsernes raske Udvikling.

* * *

En Forudbetingelse for Befrugtningen af Opfindergeniet er fremfor alt en Opvaagnen af det aandelige Liv, det er Modet til at tænke, som maa svækkes under vor nuværende Opdragelse; det er en vidt udbredt Oplysning, som skaber Forskere i Hundredevis; det er endelig Bevidstheden om, at Mennesket med hver Opfindelse gør et Skridt fremad, ti det er meget hyppig Begejstringen over det gode eller Illusionen, som har inspireret de store Velgærninger.

Den sociale Revolution alene kan give Stødet til dette Opsving i Tankelivet, denne Dristighed, denne Viden, denne Overbevisning, at man arbejder for alle.

Da vil man se store Fabrikker udrustet med motorisk Kraft og alle Instrumenter, store industrielle Laboratorier aabnet for alle Forskere. Der vil man begive sig hen for at give sig i Lag med det Arbejde, som man har Lyst til — efterat man har opfyldt sine Pligter mod Samfundet; der vil man tilbringe sine 5—6 Timers Fritid, der vil man samle Erfaringer og finde andre Kammerater, som er kyndige i andre Grene af Industrien og ligeledes komme derhen for at løse et eller andet vanskeligt Problem; man vil gensidig hjælpe hinanden, gensidig oplyse hinanden og tilsidst vil den forønskede Løsning udspringe af Sammenstødet af Ideerne og Eksperimenteringen med dem. Og endnu en Gang være det sagt, dette er ikke nogen Drøm. I Solanøi Gorodok-Musæet i Petersborg har man allerede virkeliggjort det (delvis idetmindste) paa Teknikens Omraade. Det er et smukt udstyret Værksted, som staar aabent for Enhver. Man kan der gratis benytte Instrumenterne og den motoriske Kraft, Træet og Metallerne alene bliver beregnet til Indkøbspris. Men Arbejderne begive sig jo rigtignok først derhen om Aftenen, udmattede efter 10 Timers Arbejde i deres Værksted. Og de skjule omhyggeligt deres Opfindelser for alles Blikke tvunget dertil ved Patentet og Kapitalismen, denne det nuværende Samfunds Forbandelse, den Sten, som spærrer Vejen for det intellektuelle og moralske Fremskridt.

V.

Og Kunsten? Fra alle Sider kommer der Klager til os over Kunstens Forfald. Og i Virkeligheden staa vi ogsaa langt tilbage for Renaissancens store Mestre. Teknikken i Kunsten har i den nyere Tid gjort store Fremskridt, tusinder af Mennesker begavet med et vist Talent dyrke alle dens Grene, men Kunsten selv synes det civiliserede Menneske at undfly. Tekniken gaar fremad, men Inspirationen gaar mere end nogensinde Kunstnernes Atelier forbi.

Hvorfra skulde den ogsaa komme? En stor Idé alene er i Stand til at inspirere Kunsten. Kunst er efter vort Ideal ensbetydende med Skaben, man maa kunne rette sit Blik fremad; men afset fra nogle sjældne, meget sjældne Undtagelser, bliver Kunstneren af Profession ved at være for uvidende, for meget Bourgeois til at kunne opdage nye Horisonter.

Og denne Inspiration kan heller ikke øses af Bøger: den maa øses af Livet, men det nuværende Samfund forstaar ikke at skabe dette Liv.

* * *

Raphael og Murillo malede paa en Tid, hvor Søgen efter et nyt Ideal endnu var nøje forbundet med de religiøse

Traditioner. De malede for at smykke de store Kirker, som selv igen repræsenterede det fromme Værk af flere Generationer. Basilikaen med sit festlige Udseende, sin Ophøjethed hvorved den mindede om Livet i en middelalderlig By, kunde nok inspirere en Maler. Han arbejdede for et Folkemonnument; han vendte og direkte til Mængden og modtog atter Inspirationen fra den. Han talte til den paa samme Maade som Skibet, som de gotiske Piller, de malede Ruder, Statuerne og de ornamentrige Fortaler talte til den. Den største Ære, som Nutidens Maler tilstræber, er at se sit Maleri indrammet i en Guldramme og ophængt i et Musæum — et Slags Pulterkammer — hvor man som i „Prado"*) ser „Himmelfarten" af Murillo og „Tiggeren" af Velasquez ved Siden af „Filip II.s Hunde". Stakkels Murillo, stakkels Velasquez og I stakkels græske Statuer, I som smykkede Eders Bys Akropolis og nu maa kvæles under Louvres røde Tapeter! Naar en intelligent Billedhugger den Gang mejslede sit Marmor, søgte han at indblæse det sin Bys Aand og Temperament. Alle dens Lidenskaber, alle dens Traditioner om Berømmelse maatte leve op igen i Værket. Nu om Dage er Byen hørt op med at danne et Hele. Intet Idéfællesskab eksisterer mere. Byen er blot en Hob tilfældig sammenløbne Mennesker, som ikke kender hverandre, som ingen fælles Interesser have undtagen den at berige sig og det paa den store Masses Bekostning, Fædrelandet eksisterer ikke. Hvilket Fædreland vilde vel ogsaa kunne være fælles for den internationale Bankier og Kludesamleren?

Kun naar Byen, Territoriet, Nationen og Grupper af Nationer atter har naaet deres Enhed i det sociale Liv, vil Kunsten kunne øse sin Inspiration af Byens eller Federationens Almenidé. Da vil Arkitekten kunne undfange Tanken til Byens Monument, som ikke mere vil være en Kirke, et Fængsel eller en Fæstning, da vil Maleren, Billedhuggeren, Ciceløren og Ornamentøren vide, hvor de skal anbringe deres Malerier, deres Statuer og deres Ornamenter — de, som alle øse deres Skaberkraft af den samme Livskilde og i Fællesskab ile Fremtiden i Møde. Men indtil da kan Kunsten i bedste Fald kun vegetere. (Fortsat.)

*) Park i Madrid, hvorefter det kgl. Musæum har Navn. Oversætt.s Anm.

Til Kvinderne.

Kvinde, er Du et Menneske? Ja, svarer Du, men hvorfor fordrer Du da ikke de menneskelige Rettigheder? Du svarer, at Du har ikke Tid, aa jo det har Du nok, naar Du bare vil; Din Frihed maa Du altid kæmpe for. Du svarer, Du forstaar det slet ikke, saa maa Du i Stedet for Din gode Roman eller Dit Fortepiano hellere sørge for at blive oplyst. Du føler Dig stødt over, at man siger, at Du skal oplyses. Du mener, at Du er klog nok, ak nej, naar Du ikke kæmper for Dine Rettigheder, saa er Du meget dum, Du siger, at Du har det meget godt; nej tænk dog alvorlig derover, saa maa Du dog harmes over, hvorledes Arbejderne altid bliver forskudte. Se, her et Ekspl.: Du elsker en Mand meget højt, og han elsker Dig, nu ville I gifte Eder, men I kan ikke, Din Forlovede har nemlig været saa uheldig at han har faaet Fattighjælp, som I ikke kan betale, nu vil I bo sammen, men saa kommer Autoriteterne med deres forbandede Love og kaster Eder i Kasjotten. Tror Du saa ikke, Du harmes paa Samfundet, det Samfund, som vil nægte Dig ham, som Du elsker saa højt, de Autoriteter som laver Love, men som ikke selv holder Lovene, men paa den strængeste ja haardeste Maade bruger Loven mod Dig. Du kan være vis paa, at hvis Autoriteten selv gaar hen og forelsker sig i en Dame, ja saa kan han godt leve med hende, uden at de gifter sig. Han tager det ikke saa nøje, om han har Hustru og Børn derhjemme. Se, saadanne Forhold findes indenfor Bourgeoisiet i Massevis Bourgeoisiet skal vi af med hurtigst mulig. Nu kan det altsaa være, at Din Kæreste faar sin Fattighjælp betalt, og I gifter Eder, I faar en Flok Børn, alt gaar nogenlunde. Din Mand er meget politisk sindet, en skønne Dag putter Autoriteterne ham i Kasjotten, Du har ingen Forsørger, Dine smaa Børn maa lide Nød. Kan Du endnu være ligegyldig for Friheden, nu da Du véd Din Mand bag Fængslets Porte, Du kan ikke se ham, ikke høre ham, ikke tale med ham; ak nej, alt er tomt og trist for Dig og nu Nød og Elendighed. Nu kan Du ikke mere være ligegyldig. Du harmes og Du arbejder i alle Retninger kun for at styrte dette Samfund. Du arbejder hen til et rent anarkistisk Samfund, hvor der er lige Ret for alle, og hvor Enhver, som vil nyde, selvfølgelig ogsaa maa yde, ikke, hvor den ene som nu skal arbejde og samtidig sulte, medens den dovne Tyran staar ved Siden og stjæler endog Føden fra Arbejderne for at pynte sine Dukker og sine Maitresser for at fylde sit Hus i Overflod, Alt hvad Bourgeoisiet kalder deres Ejendom, har de rent og skært stjaalet fra Arbejderne. Kvinderne ere mange Gange selv Skyld i, at de ere uoplyse, de vil ikke lade Manden gaa til Møder, Diskussioner eller Foredrag, fordi de ikke til enhver Tid kan følge ham i Hælene. Eller til andre Tider har Konen ingen Lyst til at gaa, hun vil hellere læse Romaner eller gaa til Sengs, saa skal Manden, om han har stor Lyst at gaa, partout blive hjemme. Den Mand, som er Socialist og virkelig bliver hjemme for Konens Skyld til enhver Tid, han bærer sig dumt ad, han maa dog huske paa at han gavner ikke Samfundet med at blive hjemme, han maa heller ikke lade sine Medmennesker gøre Arbejdet for ham. Har man en Mening, maa man altid aabent tilkendegive den.

Saa snart vi *kan* faa en ordentlig Anarkistbevægelse herhjemme, saa skal vi lade vort Kvinderaab lyde:

Anarkiet leve!

En Kvinde.

„Politiken" om „Proletaren".

„Pressen er sunket ned til at være en prostitueret,
med fræk Pande og sminkede Kinder,
med Tillokkelstr træder den os imøde,
og den, i hvis Lomme det blinkende Mønt klinger,
kan faa det levende Aadsel".

Den 25de Maj bragte „Politiken" (Redaktør V. Hørup) en haanende Udgydelse over vort Blad, som tvang mig til engang at undersøge „Politiken"s Aand i samme Nummer.

Hovedindholdet af „Politiken"s to første Sider bestaar af Artikler over Mode- og Sportsgalskab, „Brev fra Londen", „Sport" og en „Ny Touristronte". Disse er skrevne for at behage Samfundets Snylteklasse.

Derefter to Artikler, den første om Kejserkroningen i Moskov, hvis eneste Opgave er: at behage Tyrannernes Spytslikkere. I den anden Artikel refererer „Politiken" en Studenterudflugt; de Udtalelser, der refereres, passer vist godt til „Politiken", for det gik ret „patriotisk" til.

Endvidere bringer „Politiken" ogsaa noget mere alvorligt, der er „Finansvidenskab", den er til Gavn for Udbytternes Forretningsdrift, der kan de studere paa hvilken Maade de nemmest kan udsuge det arbejdende Folk og undgaa Skænderier indenfor deres egne Klasse.

I Artiklen: „For 25 Aar siden" læser man om Hyænen Thiers, om hvorledes han langsomt men sikkert slagtede de Revolutionære, og her er Skriveren „Colonel" (betyder: „Regimentskommandøren") en superklog Strateg, han skriver om Paris's Revolutionære af 21—28. Maj 1871: „Nu vil det altsaa være en ren Velgerning for Menneskeheden at udrydde alle disse Banditter, og det kunde man kun ved at gaa ganske grundig og metodisk til Værks", og han bebrejder Hyænen Thiers, at denne ikke lod sig nøje med Oprørernes Blod alene, men ogsaa slugte Blodet af 10,000 brave Soldater og slog det halve Paris i Stykker, istedetfor at slagte disse Banditter hurtigere, hvortil 1,000 brave Soldater havde været tilstrækkeligt.

Denne liberale „Colonel" kalder de „maadeholdne", „naive" og „Oprørerne" „enfoldige" og mener, at et Bajonetangreb bedre havde fremmet Sagen: Pengesækkens Magt. Til sidst gør han Københavnerne bange for en Gadekamp, og man kan godt forstaa, at „Politiken"s Colonel sympatiserer med Hyænerne a la Thiers, naar det gælder Nedslagtning af Folket, der kæmper for Herredømsløshed. Dette er den aandlige Føde for de dannede Liberale, tilberedt af „Politikens" studerede Journalister.

Herefter kan man forstaa, hvad for en Skabning „Armand" er, ham, der gik op til Møller i Møntergade*) og senere klagede over, at hans af Villabagtrapper forvænnede Ben, maatte bære ham op paa en stejl og utilgængelig Sidehuskvist, hvor han kun traf smaa Anarkister, der legede med en veritabel Sardindaase. Denne Politikjournalist antager, at Børnene arver en Overbevisning, lige saa nemt som han maaske har arvet lange Øren efter sine Forældre. Og med Hensyn til Sardindaasen maa Fyren have været fuld, for der eksisterer ikke den Slags Legetøj der.

Nu kommer han efter en „indgaaende Granskning" kun med en Bespottelse af „Proletaren"s Indhold, thi det er klart, han vilde ikke møde i Diskussionsklubben for at drøfte Frihedens Sag for alle Mennesker.

Skulde han en Gang til mode paa Sidehuskvisten, saa foreslaa vi, at han trækker sin Pels paa. — Vi ved, at Proletariatet nu, efter 25 Aars Forløb, bedre kender „Po-

*) Møntergade 27 3die Sidesal.

litiken"s Colonel'er og Hyænerne a la Thiers end den Gang, og Soldaterne er ogsaa mere oplyste og vil ikke mere kæmpe for sine falske Venner mod de undertrykkede i Samfundet.

Sansculotte

Sypigen.

I Sirts og i Hvergarn Sypigen gaar —
saa hun kan bestemt ikke trænge . . .
men Silke og Atlask Frøkenen faar —
de rige har jo nok af Penge.

I Nætter og Dage hun sidder og syr —
hun slider for Føden alene . . .
Dronning blir dog den Dragt for dyr,
ti stadig for Brød faar hun Stene.

Og Pigen hun bliver saa gusten og gul
hun tæres og Øjnene mattes . . .
det Liv, det er dog for falskt og hul
hvor Rigdom og Penge skal skattes.

Paa Sypigen tænker man aldrig nej, nej! —
hvert Sting blir en Taare, der vejes . . .
Paa Baller saa travrigt det gaar nok ej —
med Silkeslæb Gulvene fejes.

Den enes Vej er en tornet Vej —
kun kort men saa tung at vandre . . .
den andens Vej er en Blomstervej —
»det kan man nu ikke forandre.«

Den enes Liv er saa trist og tungt —
hun slider for andres Glæde —
den andens Liv er bestandigt ungt,
hun kender slet ikke at græde.

Kan intet forandres, skal alt blive ved
at vandre den samme Bane —
skal alt vare ved i en Evighed —
alt i den samme Vane?

Hun, som har syet Dragten saa godt,
i Slid og Slæb maa sig græmme —
hun som har faaet den, stræber jo blot
den andens Møje at glemme.

Man mener endnu, der er dejligt paa Jord,
og alle de vide Vegne —
man kommer da bort fra den hjemlige Gaard,
vil Idealerne blegne.

Fra Masserne løftes der Hævnens Skrig —
de slide og kæmpe for Føden —
de rige Folk vil ha' mange Lig,
før selv de gaa ind til Døden.

Vera.

Notitser.

Frihed, Lighed, Broderskab.

Den 11te ds. afholdt Socialdemokratisk Forbund Kvartalsmøde. „Proletaren"s Udgiver, J. Møller, som var Medlem mødte, men under Raabet: „det er Anarkistredaktøren", omringet af en Klynge og blev smidt ud paa Deres sædvanlige raa Maade af de socialdemokratiske *Arbejdere!*

Ligeledes var der to Forslag fremme som skulle frem paa Kongressen, nemlig: *Eksklusionens Ophævelse* som efter Dirigentens „Optælling" blev forkastet med 43 Stemmer mod 86, og Alliancens Ophævelse blev ligeledes forkastet med 54 Stemmer imod 82. *Alt efter en nøiere Overveielse.* Kommentar overflødigt.

Opraab!

Til alle Arbejdere, Mænd og Kvinder i Skandinavien!

Den 10de Juni forlader Fru Agnes Reinhold fra Berlin Tugthuset i Delitzsch i Saxen, i hvilket hun har tilbragt 6 Aar af sin Levetid. Hvem er Agnes Reinhold?

En Kvinde, der var rede til Handling, en Kvinde, der kæmpede og ofrede sig for de undertrykte. Hun er nu 37 aAr gammel. Den 28. og 29. April 1890 blev der i Berlin udbredt to af Londonner Anarkister udgivne meget skarpe Flyveblade angaaende Bjergværksarbejderstrejken og Majfesten. Skrædermester Hugo Reinhold og hans Kone, Agnes, samt Maleren Behr og Smeden Wagenknecht blev mistænkte for at have lagt Flyvebladede i Konvolutter, skrevet Adresser og forsendt dem. De blev anklaget for at have opfordret til Udførelsen af en højforræderisk Handling og for at have forberedt en saadan, samt for at have fornærmet den tyske Kejser.

I Processen førte Fru Reinhold Forsvaret saaledes, at hendes Mand og de to medanklagede blev frikendte. Ved Dommens Forkyndelse raabte Fru Reinhold: „Det glæder mig at I, og særlig min gode Mand, er bleven frikendt! Jeg vil gærne lide, jeg lider jo kun for en Idée, for Idéen om Menneskehedens Befrielse!"

Nu, hvad der end har staaet i dette Flyveblad, saa er det dog sikkert, at hun kæmpede for Menneskehedens Frigørelse og Fornyelse paa et frit og retfærdigt Grundlag; paa Herredømsløshedens Grund, og derfor gælder det om at vise (ogsaa her hjemme) at vi respektere Frihedskæmpernes Tapperhed og Offervillighed, og at vi vil støtte dem, der kæmper for deres Overbevisning, det vil sige, for Menneskehedens Sag. I dette Tilfælde en Kvinde, som af det raa og brutale Samfund har været indespærret i snart 6 Aar; lad os være med til at forhindre, at hun skal ombytte Tugthuset med Nøden og Elendigheden.

Bidrag modtages paa Ekspeditionen: Møntergade 27, 3. Sidesal.

Der kvitteres for Bidragene i „Proletaren".

Udenlandske Blade.

Foruden de sædvanlige Blade, har vi endvidere modtaget følgende:

„Freiheit" (John Mueller, Post Office Box 346 New York).

„The Non—Partisan" (Office 540 New High Street, Los Angeles, Cal.)

Nyt anarkistisk Blad.

„La Tribüne Libre" Box 38 Charleroi. Pa.

Mindetavle.

21. Maj 1894.	Emile Henry bliver henrettet. — Seks Kammerater i Spanien bliver skudt.
2. Juni 1878.	Nobelings Attentat paa Kejser Velhelm.
3. Juni 1885.	Politioverfald i den internationale Klub, paa Stephenis Mews, London.
4. Juni 1877.	Sydrussiske Arbejderforenings Proces. Uddelt bliver: 3 til Minerne, 5 til Siberien og 7 i Fængsel.
6. Juni 1878.	Geiking, Gendarmkaptajn i Kieff, bliver ombragt af Socialister.
7. Juni 1876.	Ossikoff og Obramenko bliver, paa Grund af socialistisk Propaganda i St. Petersborg sendt til Minerne og Fængslet.
8. Juni 1878.	Stephanovich, Deitch og Butkhanovsky flygter fra Fængslet i Kieff. Senere blev de puttet ind igen.
9. Juni 1891.	Eksplosion paa Politikontoret i Levallois-Perret.

Ekspeditionens Brevkasse.

Klemencie Tacoma modtaget 3 Kr. 51 Øre. **H. Kri,** d. 22/5 modtaget 7 Kr. **H. Kri,** d. 11/6 modtaget 6 Kr. **L. N. Norge,** modtaget 70 Øre til 1. August. **L. K. i Diusburg.** Vil de ikke selv holde Bladet længere end til 1ste Juli? **En Knast,** 5 Kr. **„Brækjærnet"**, 3 Kr. — **Paa Bidragslisten Nr. 1** er indkommet: R. S. 1 Kr. 20 Øre. En Valliantgærning 15 Øre. Lille Mie 10 Øre. Uff 20 Øre. M. 50 Ø. P. C. 45 Øre. Summe 2 Kr. 60 Øre. **Bidragslisten Nr. 4.** H. Firl 25 Øre. En K. Anarkist 5 Kr. Summa 5 Kr. 25 Øre.

Hvorfor kvitteres
J. Møller,
Ekspedient.

Diskussionsklubben Tolerance

afholder Møde i „Kommunen", Gothersgade 155 Kjd. hver Onsdag Aften. Den 24 Juni og den 1 Juli føres Diskussion over Artikler.

Alle har Adgang.

Søndagen den 28 Juni

foretager Klubben Udflugt til Ballerup, Hareskoven, Lyngby. Vi træffes Kl. 8 præcis om Morgenen ved Hovedbanegaarden. Venner med Bekendte kan deltage.

Arbejdernes Forbrugsforening

afholder ekstra Generalforsamling i „Kommunen", Gothersgade 155, Kjd. Onsdagen 24. Juni Kl. 8½.

Udgiver: J. Møller. — Ansvarhavende Redaktør: P. Jensen.
Carl Andersens Bogtrykkeri.